ECLI:LV:AT:2017:1214.16870000308.1.L

Lieta Nr. 16870000308
SKK-558/2017
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa
LĒMUMS

Rīgā 2017.gada 14.decembrī

Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Pēteris Dzalbe,
tiesnese Aija Branta,
tiesnese Inguna Radzeviča

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāvja Daiņa Lūša, apsūdzētā /pers. D/ aizstāves Vijas Brakšas, apsūdzētā /pers. F/ aizstāvja Haralda Narbuta un apsūdzēta /pers. H/ aizstāvja Dagņa Zacmaņa kasācijas sūdzībām par Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu
/pers. F/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Ford Tranzit* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 458 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 458 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 458 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods /pers. F/ noteikts naudas sods 17 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 6 290 *euro*.

/pers. B/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Lexus IS 200* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Toyota Hiace* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Ford Mondeo* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *VW Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mercedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā (paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mercedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods /pers. B/ noteikts naudas sods 25 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 9 250 *euro*.

/pers. D/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 320* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Mazda Xedos 6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Toyota Hiace* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Ford Mondeo* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volkswagen Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 700 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums

ar automašīnu *Volkswagen Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 3.punktu, ar naudas sodu 12 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 520* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *BMW 520* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 9 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 3 330 *euro*;

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods /pers. D/ noteikts naudas sods 21 minimālās mēnešalgas apmērā, tas ir, 7 770 *euro*.

/pers. H/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi A6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 321.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* 6 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 4 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 1 480 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Lexus IS 200* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 mēnešalgu apmērā, tas ir, 4 400 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi A6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 200 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volvo 850* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 200 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Opel Vectra* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 200 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Ford Mondeo* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 220 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 220 *euro*;

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā (nodarījums ar automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/) un sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar naudas sodu 6 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 2 220 *euro*;

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods /pers. H/ noteikts naudas sods 14 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 5 180 *euro*.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu un sodīts par divu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa pieņemšanu, tas ir, par apzinātu prettiesisku materiālu vērtību pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona ar starpnieku par kādas darbības izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu un sodīts par trīs Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa piesavināšanos, ko valsts amatpersona saņēmusi nodošanai citai valsts amatpersonai.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu un sodīts par trīs Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par starpniecību kukuļošanā, tas ir, par darbībām, kas izpaužas kukuļa nodošanā no kukuļdevēja kukuļņēmējam, ja tās izdarījusi valsts amatpersona.

[3] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par trīs Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa pieņemšanu, tas ir, par apzinātu prettiesisku materiālu vērtību pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona ar starpnieku par kādas darbības izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par trīs Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa pieņemšanu, tas ir, par apzinātu prettiesisku materiālu vērtību pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona ar starpnieku par kādas darbības izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par četru Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa piesavināšanos, ko valsts amatpersona saņēmusi nodošanai citai valsts amatpersonai.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par četru Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par starpniecību kukuļošanā, tas ir, par darbībām, kas izpaužas kukuļa nodošanā no kukuļdevēja kukuļņēmējam, ja tās izdarījusi valsts amatpersona.

[4] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par piecu Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa pieņemšanu, tas ir, par apzinātu prettiesisku materiālu vērtību pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona ar starpnieku par kādas darbības izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par trīs Krimināllikuma 320.panta trešajā daļā (2002.gada 25.aprīļa

likuma redakcijā) paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa pieņemšanu, tas ir, par apzinātu prettiesisku materiālu vērtību pieņemšanu, ko izdarījusi valsts amatpersona ar starpnieku par kādas darbības izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma 321.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, proti, par kukuļa piesavināšanos, ko valsts amatpersona saņēmusi nodošanai citai valsts amatpersonai.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma 322.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, proti, par starpniecību kukuļošanā, tas ir, par darbībām, kas izpaužas kukuļa nodošanā no kukuļdevēja kukuļņēmējam, ja tās izdarījusi valsts amatpersona.

[5] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. H/ atzīts par vainīgu un sodīts par divu Krimināllikuma 321.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par kukuļa piesavināšanos, ko persona saņēmusi nodošanai valsts amatpersonai.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. H/ atzīts par vainīgu un sodīts par septiņu Krimināllikuma 322.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, proti, par starpniecību kukuļošanā, tas ir, par darbībām, kas izpaužas kukuļa nodošanā no kukuļdevēja kukuļņēmējam.

[6] Ar Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu, izskatot krimināllietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāvja D. Lūša, apsūdzētā /pers. F/ aizstāvja H. Narbuta, apsūdzētā /pers. D/ aizstāves V. Brakšas un apsūdzētā /pers. H/ aizstāvja D. Zacmaņa apelācijas sūdzībām, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums atstāts negrozīts.

[7] Par Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu kasācijas sūdzības iesnieguši apsūdzētais /pers. B/ un viņa aizstāvis D. Lūsis, apsūdzētā /pers. D/ aizstāve V. Brakša, apsūdzētā /pers. F/ aizstāvis H. Narbuts un apsūdzētā /pers. H/ aizstāvis D. Zacmanis.

[7.1] Apsūdzētais /pers. B/ un viņa aizstāvis D. Lūsis kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu daļā, ar kuru atstāts negrozīts pirmās instances tiesas spriedums par /pers. B/ notiesāšanu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Kasācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. B/ un viņa aizstāvis D. Lūsis norāda, ka apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas pārkāpumu, jo savā lēmumā nav sniegusi vērtējumu visiem aizstāvības argumentiem, tādējādi pieļaujot Kriminālprocesa likuma 575.panta trešajā daļā noteikto Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas novedis pie nelikumīga nolēmuma.

Kasācijas sūdzības iesniedzēju ieskatā, pieļaujot būtisku Kriminālprocesa likuma pārkāpumu, apelācijas instances tiesa nonākusi pie nepamatotas atziņas, ka apsūdzētais /pers. B/ izdarījis noziedzīgos nodarījumus, kas saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīti par pierādītiem.

Abu instanču tiesas ignorējušas faktu, ka /pers. B/ celtā apsūdzība ir nekonkrēta, tā neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta noteikumiem. Apsūdzētajam bija liegtas tiesības uz aizstāvību, kuras noteiktas Kriminālprocesa likuma 20.panta pirmajā daļā. Kasācijas sūdzības iesniedzēju ieskatā, nav pieļaujams apsūdzības formulējums „saņēma kukuli vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nenoskaidrotos apstākļos nodeva tai vai citai personai, bet otru pusi atstāja sev", jo tādējādi aizstāvībai nav iespējams noskaidrot, cik ir „puse no nenoskaidrota apmēra".

Aizstāvja D. Lūša un apsūdzētā /pers. B/ ieskatā, kukuļa apmērs ietilpst pierādīšanas priekšmetā. Atkarībā no kukuļa apmēra ir vērtējamas personas darbības un viņam nosakāmais sods. Pirmās instances tiesas spriedumā noziedzīgo nodarījumu apraksti pēc sava satura satur šaubas par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem.

Turklāt kasācijas sūdzības iesniedzēji kasācijas sūdzībā norāda, ka abu instanču tiesas nav ņēmušas vērā Augstākās tiesas rekomendācijas, kuras norādītas Augstākās tiesas 2014/2015. gada tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse krimināllietās pēc Krimināllikuma 320., 321., 323.pantiem".

Aizstāvja D. Lūša un apsūdzētā /pers. B/ ieskatā, apelācijas instances tiesa nepareizi atzinusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 11.novembra spriedumā konstatētos faktus kā fakta legālo prezumpciju. Kasācijas sūdzības iesniedzēju ieskatā, šis jautājums tiesai bija jāizvērtē, sasaistot Kriminālprocesa likuma 476.,372.pantu un Ministru kabineta 2010.gada 14.septembra noteikumus Nr.850 „Kriminālprocesa informācijas sistēmas noteikumi", kas ļauj individualizēt katru konkrēto krimināllietu, un šo noteikumu ievērošana nepieļauj tās pašas instances tiesai taisīt vairākus spriedumus vienas lietas ietvaros pret dažādām personām.

[7.2] Apsūdzētā /pers. D/ aizstāve V. Brakša kasācijas sūdzībā lūdz atcelt Rīgas apgabaltiesas lēmumu un izbeigt kriminālprocesa daļā par /pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu piecu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas, trīs noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 320.panta trešās daļas, viena noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas un viena noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 322.panta.

Aizstāves V. Brakšas ieskatā, apelācijas instances tiesas lēmums nav pamatots, tādēļ atceļams. Abu instanču tiesas nav ievērojušas materiālos un procesuālos tiesību normas, kas novedis pie nelikumīgiem tiesu nolēmumiem.

Kasācijas sūdzībā aizstāve norāda, ka /pers. D/ celtā apsūdzība neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas nosacījumiem, jo neatklāj katra inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju. /pers. D/ celtajās apsūdzībās visos inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos nav norādīts kukuļa apmērs un tas, ka /pers. D/ kukuli vai tā daļu saņēmis, kurš viņam kukuli nodevis un kādos apstākļos. Apsūdzība un spriedums balstīti uz pieņēmumiem par iedibināto paņēmienu, kas pastāvējis starp transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektoriem.

Kasācijas sūdzībā aizstāve norāda, ka, lai kvalificētu apsūdzētā darbības kā pabeigtu kukuļdošanu vai kukuļdošanas mēģinājumu, ir būtiski konstatēt, vai valsts amatpersona ir pieņēmusi kukuli vai vismaz tā daļu. V. Brakšas ieskatā, ja nav noskaidrots un pierādīts, ka /pers. D/ ir saņēmis kukuli vai tā daļu, neveidojas Krimināllikuma 320., 321., 322.pantā norādītais noziedzīgā nodarījuma sastāvs.

Turklāt, aizstāves ieskatā, /pers. D/ celtajā apsūdzībā nav norādes uz likumu vai normatīvo aktu, kas apstiprina, ka /pers. D/ ir valsts amatpersona.

Kasācijas sūdzībā V. Brakša norāda, ka nepamatots un pretējs Kriminālprocesa likuma 8. un 19.panta nosacījumiem ir pirmās instances tiesas 2013.gada 21.maija lēmums par kriminālprocesa Nr.16870000308 sadalīšanu, ņemot par pamatu tikai apsūdzēto personu attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, bet neņemot vērā, ka vienlaicīgi tika sadalīti arī noziedzīgie nodarījumi.

Aizstāves ieskatā, apelācijas instances tiesa pieļāvusi Krimināllikuma 1.panta pārkāpumu, kā arī Kriminālprocesa likuma 95.panta, 511.panta otrās daļas, 512.panta pirmās daļas un 527.panta pirmās daļas pārkāpumus, kas atzīstami par Krimināllikuma un būtiskiem Kriminālprocesa likuma pārkāpumiem.

[7.3] Apsūdzētā /pers. F/ aizstāvis H. Narbuts kasācijas sūdzībā lūdz atcelt Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums daļā par /pers. F/ atzīšanu par vainīgu divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas, trīs noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas, trīs noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai.

Aizstāvja H. Narbuta ieskatā, apelācijas instances tiesas nolēmums taisīts, pieļaujot Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma būtiskus pārkāpumus.

Tiesas spriedumā norādītie pierādījumi – liecinieku liecības, pārskati ar noklausītajām telefonu sarunām un nosūtītām īsziņām, ziņas no Ceļu

satiksmes drošības direkcijas datu bāzes – nav pietiekoši, lai varētu konstatēt, ka apsūdzētais /pers. F/ izdarījis noziedzīgos nodarījumus, par kuriem saukts pie kriminālatbildības. Neviens no lietā iegūtajiem un tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem pierādījumiem neatklāj ziņas par faktiem, kas tieši norādītu par to, ka apsūdzētais /pers. F/ būtu veicis darbības, kas raksturo noziedzīgo nodarījumu objektīvās puses pazīmes. Konkrētajās apsūdzībās tās būtu kukuļa priekšmeta – naudas līdzekļu – pieņemšana. Turklāt, aizstāvja ieskatā, lai konstatētu, ka persona piesavinājusies kukuli vai bijusi starpnieks kukuļošanā, nepieciešams konstatēt, ka kukuļa priekšmets atradies viņa rīcībā. Lietā nav iegūti pierādījumi, par kukuļa piedāvāšanas un piedāvājuma pieņemšanas faktu kā patstāvīgu objektīvās puses izpausmi. Visas apsūdzībā norādītās apsūdzētā /pers. F/ faktiskās darbības, kas veido noziedzīgo nodarījumu subjektīvās puses pazīmes, balstītas uz pieņēmumiem un nenoskaidrotu personu saistību ar šiem noziegumiem. Aizstāvja ieskatā, apsūdzētā /pers. F/ vaina viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā nav pierādīta un tiesa, taisot notiesājošu spriedumu, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 19.panta, 124.panta otrās daļas, 512.panta un 520.panta nosacījumus.

Kasācijas sūdzībā aizstāvis H. Narbuts norāda, ka apelācijas instances tiesa nepamatoti atzinusi, ka liecinieku /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. T/, /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. AE/, /pers. AF/, /pers. AG/, /pers. AH/, /pers. AI/, /pers. AJ/, /pers. AK/, /pers. AL/, /pers. AM/, /pers. AN/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, kuras izmantotas apsūdzības pierādīšanā, ir uzskatāmas par pieļaujamām un iegūtas, nepārkāpjot Kriminālprocesa likuma 130.panta otrās daļas 1.punktu. No minēto liecinieku liecībām, kuras viņi sniedza tiesas izmeklēšanas laikā, konstatējams, ka, uzsākot nopratināšanu, procesa virzītājs veicis ietekmējoša rakstura pārrunas ar lieciniekiem, lai liktu viņiem saprast, ka gadījumā, ja viņi atteiksies liecināt tā, kā nepieciešams procesa virzītājam, viņiem draud kriminālatbildība par līdzdalību vai dalību noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Turklāt aizstāvis kasācijas sūdzībā norāda, ka tiesa, taisot notiesājošu spriedumu lietā, pieļāvusi arī Krimināllikuma 1.panta pirmās daļas pārkāpumu un vairākus Kriminālprocesa likuma normu pārkāpumus, nekonkretizējot tos.

[7.4] Apsūdzētā /pers. H/ aizstāvis D. Zacmanis kasācijas sūdzībā lūdz atcelt Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu daļā par /pers. H/ atzīšanu par vainīgu divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 321.panta pirmās daļas, septiņu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 322.panta pirmās daļas un šajā daļā kriminālprocesu izbeigt.

Aizstāvja D. Zacmaņa ieskatā, tiesa pieļāvusi būtiskus Kriminālprocesa likuma pārkāpumus Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē. Tiesa pārkāpusi Krimināllikuma 1.panta pirmo daļu, jo atzīstot, ka apsūdzētais /pers. H/ izdarījis Krimināllikuma 321.panta pirmajā daļā un 322.panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, nepareizi kvalificējusi apsūdzētā /pers. H/ darbības.

Kasācijas sūdzībā aizstāvis norāda, ka apelācijas instances tiesa, taisot nolēmumu, pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 527.panta otrās daļas 5.punktu, jo nolēmumā nav norādījusi apsūdzības grozīšanas motīvus. Aizstāvja ieskatā, noziedzīga nodarījuma apraksts apelācijas instances tiesas nolēmuma aprakstošajā daļā būtiski atšķiras no apsūdzībā inkriminētā noziedzīgā nodarījuma apraksta.

Turklāt, aizstāvja ieskatā, apelācijas instances tiesas nolēmums neatbilst Kriminālprocesa likuma 527.panta pirmās daļas prasībām, jo apsūdzētajam /pers. H/ celtā apsūdzība ir nekonkrēta. Katrā no noziedzīgajiem nodarījumiem, kuru izdarīšanā /pers. H/ atzīts par vainīgu, konstatēts, ka noziegums izdarīts nenoskaidrotā laikā, vietā un apstākļos, izmeklēšanā nenoskaidrotā veidā. Šāda apsūdzība, aizstāvja ieskatā, ierobežo apsūdzētā tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības uz aizstāvību.

Aizstāvis kasācijas sūdzībā norāda, ka abu instanču tiesas nolēmumus kļūdaini pamatojušas ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 11.novembra spriedumu. Aizstāvja D. Zacmaņa ieskatā, šis spriedums nav atzīstams par spriedumu citā krimināllietā, jo 2013.gada 11.novembra un 2016.gada 27.aprīļa spriedumiem ir vienādi krimināllietas numuri. Aizstāvja ieskatā, ir tikai viens kriminālprocess, kurš iztiesāšanas laikā 2013.gada 21.maijā tika sadalīts. Tiesa nepamatoti piemērojusi Kriminālprocesa likuma 125.panta pirmajā daļā noteikto fakta legālo prezumpciju un tādējādi pārkāpusi Satversmes 92.pantā un Kriminālprocesa likuma 15.pantā noteiktās apsūdzētā tiesības uz taisnīgu tiesu.

Aizstāvja D. Zacmaņa ieskatā, tiesa ignorējusi Kriminālprocesa likuma 126.panta otrajā daļā noteikto par to, ka pierādīšanas pienākums tiesā ir apsūdzības uzturētājam, jo sprieduma motīvu daļā norādījusi: „Nevar noliegt, ka neviens no apsūdzētajiem nav ticis „pieķerts pie rokas" par darbībām, kas saistītas ar kukuļošanu, tomēr lietā savāktie pierādījumi tiesai dod pamatu secināt, ka apsūdzētie /pers. D/, /pers. F/, /pers. H/ un /pers. B/ ir izdarījuši tiem inkriminētos noziegumus. Tiesas izmeklēšanā neviens no apsūdzētajiem tā arī nav spējis ticami izskaidrot to, kāpēc viņš sūtījis vai viņam sūtītas, atsevišķos gadījumos tālāk kolēģim pārsūtītas, īsziņas ar informāciju par automašīnām, kuras tobrīd veikušas tehniskās apskates". Šāda tiesas norāde, aizstāvja ieskatā, ir pretrunā Kriminālprocesa likuma 20.panta pirmajā daļā un 19.panta otrajā daļā norādītajam par personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, tiesībām uz aizstāvību un nevainīguma prezumpciju.

Kasācijas sūdzībā apsūdzētā /pers. H/ aizstāvis norāda, ka apsūdzētā /pers. H/ darbībās nav Krimināllikuma 321.panta paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses, jo Krimināllikuma 321.pantā nav paredzēta kriminālatbildība par kukuļa piesavināšanos, kas saņemts nodošanai „personai, kas pielīdzināma valsts amatpersonai". Turklāt noziedzīga nodarījuma aprakstā nav pamatots, kāpēc šī persona pielīdzināma valsts amatpersonai.

Aizstāvja ieskatā, apelācijas instances tiesas nolēmums neatbilst Kriminālprocesa likuma 511.panta otrās daļas un 512.panta pirmās daļas prasībām.

Motīvu daļa

[8] Kasācijas instances tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums atceļams daļā un atceltajā daļā lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā, pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmums atstājams negrozīts.

[9] Būtiski juridiskie jautājumi, kuri atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajai kompetencei, izlemjami kasācijas instances tiesā:

1) vai apsūdzētie /pers. F/, /pers. B/ un /pers. D/ ir noziedzīgo nodarījumu subjekti, tas ir, valsts amatpersonas;

2) kādas prasības izvirzāmas kukuļošanas priekšmetam – materiāliem labumiem;

3) vai apsūdzībā, par pierādītu atzītā noziedzīga nodarījuma apraksts, pārkāpj apsūdzēto tiesības uz taisnīgu tiesu, kas sevī ietver aizstāvības tiesību realizēšanu;

4) vai apelācijas instances tiesas atzinumi pamatoti ar pierādījumiem vai pieņēmumiem;

5) vai pareizi piemērots Kriminālprocesa likuma 125.panta pirmās daļas 2.punkts saistībā ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas 2013.gada 11.novembra spriedumu, kas taisīts, sadalot kriminālprocesu;

6) vai ir pieļaujamas liecinieku liecības, pret kuriem kriminālprocess izbeigts saskaņā ar Krimināllikuma 324.panta pirmo daļu;

7) vai apelācijas instances tiesas lēmums atbilst Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtajai daļai.

[9.1] Krimināllikuma 316.pantā ir sniegta valsts amatpersonas legālā definīcija. „Krimināllikuma 316.panta pirmā daļa satur ekskluzīvu to funkciju uzskaitījumu, kuru konstatācijas gadījumā persona ir atzīstama par valsts amatpersonu krimināltiesiskā nozīmē, kas ir jāņem vērā, kvalificējot noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā" (*Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 569.lpp.*).

Valsts amatpersonu uzskaitījums ietverts likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā". No šajā likumā uzskaitītajām personām kā subjekti noziedzīgos nodarījumos valsts institūciju dienestā, tostarp kukuļošanā, var būt personas, kuru kompetencē ietilpst Krimināllikuma 316.panta pirmajā daļa ietverto funkciju veikšana.

Apsūdzētie /pers. F/ un /pers. D/ bija SIA /Nosaukums/ /pilsēta/ tehniskās apskates stacijas transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektori. Atbilstoši darba līgumiem pievienotajiem amata aprakstiem viņu pienākums bija „veikt transportlīdzekļu tehnisko kontroli valsts tehniskās apskates ietvaros un izsniegt dokumentus, kas apliecina transportlīdzekļu konstrukcijas un tehniskā stāvokļa atbilstību Latvijā obligāto standartu un normatīvu prasībām". Savukārt no lietā esošā darba līguma redzams, ka apsūdzētais /pers. B/ bija SIA /Nosaukums/ /pilsēta/ tehniskās apskates stacijas transportlīdzekļu tehniskās kontroles inspektora palīgs (4.sējuma 83.-86. lapa), kaut raksturojumā no darba vietas norādīts, ka /pers. B/ izpildīja tehniskās kontroles inspektora amata pienākumus. Atbilstoši darba līgumam pievienotajam amata aprakstam /pers. B/ pienākums bija atbildīgā inspektora pārraudzībā veikt transportlīdzekļu tehnisko kontroli valsts tehniskās apskates ietvaros.

No komercreģistra ziņām redzams, ka SIA /Nosaukums/ Latvijas-Vācijas kopuzņēmums, kurā Latviju ar 51 % ieguldījumu pārstāv Ceļu satiksmes drošības direkcija. Savukārt Ceļu satiksmes drošības direkcija ir reģistrēta kā valsts akciju sabiedrība.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 16.panta trešajai daļai mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju (izņemot traktortehniku un tās piekabes) valsts tehnisko apskati veic Ceļu satiksmes drošības direkcija, transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa kontroli transportlīdzekļu valsts tehniskās apskates ietvaros – Ceļu satiksmes drošības direkcija vai Ceļu satiksmes drošības direkcijā šim nolūkam akreditēta persona.

Lietā atrodas SIA /Nosaukums/ akreditācijas sertifikāts, kas apliecina, ka minētā juridiskā persona ir akreditēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrībā „Ceļu satiksmes drošības direkcija" transportlīdzekļu tehniskās kontroles veikšanai valsts tehnisko apskašu sistēmas ietvaros.

No likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta otrās, ceturtās daļas izriet, ka par valsts amatpersonām uzskatāmas personas, kuras pilda amata pienākumus ārpus publiskas personas institūcijām, ja tām saskaņā ar normatīvajiem aktiem pastāvīgi vai uz laiku valsts deleģējusi veikt kontroles funkcijas attiecībā uz personām, kuras neatrodas to tiešā vai netiešā pakļautībā.

Līdz ar to atbilstoši Krimināllikuma 316.panta pirmajai daļai apsūdzētie /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/ bija personas, kuras pastāvīgi pildīja valsts dienesta pienākumus un kuriem bija tiesības veikt kontroles funkcijas, tas ir, valsts amatpersonas Krimināllikuma izpratnē.

Pirmās instances un apelācijas instances tiesas, izanalizējot normatīvos aktus un lietā iegūtos pierādījumus tiesiski un pamatoti atzina apsūdzētos /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/ par valsts amatpersonām.

Augstākās tiesas ieskatā, nav izšķirošas juridiskas nozīmes lietotajai terminoloģijai – „uzskatāmi", „pielīdzināmi" –, lai izlemtu jautājumu par valsts amatpersonas statusu.

Noziedzīgu nodarījumu, par kuru izdarīšanu paredzēta krimināltiesību Krimināllikuma 321.panta pirmajā daļa, 322.panta pirmajā daļā, subjekts var būt jebkura fiziska pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu, tas ir, vispārējs subjekts.

[9.2] Kukuļa jeb kukuļošanas priekšmeta legālā definīcija ir sniegta Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā, proti, materiālas vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi.

„Ar materiālu vērtību jāsaprot ķermeniska lieta, kura ir novērtējama naudas izteiksmē – nauda, vērtslietas, dzīvoklis, automašīna utt. (*Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 590.lpp.*).

Noziedzīgie nodarījumi, par kuriem apsūdzēti /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/, /pers. H/, izdarīti 2007.gada jūnijā – 2008.gada janvārī. Noziedzīgu nodarījumu laikā spēkā esošā Krimināllikuma 320.panta otrās daļa paredzēja atbildību par kukuļņemšanu lielā apmērā, turpmāk Krimināllikumā šī kvalificējošā pazīme ietverta gan Krimināllikuma 320.pantā, gan 323.pantā.

Atbilstoši likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.pantu atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziegumu, kas izdarīts lielā apmērā, iestājas, ja nozieguma priekšmeta kopējā vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu.

Turklāt saskaņā ar Krimināllikuma 6.panta pirmo daļu nodarījumam jāsasniedz noteikta kaitīguma pakāpe, lai to atzītu par noziedzīgu nodarījumu. Kaitīguma pakāpe ir atkarīga arī no nodarījuma priekšmeta vērtības.

Līdz ar to Augstākā tiesa secina, ka no likuma izriet, ka noziedzīga nodarījuma priekšmeta materiālas vērtības, konkrētajā lietā – nauda, vērtībai jābūt ar noteiktu konkretizācijas pakāpi, vismaz tā minimālajai summai.

Tiesu nolēmumos par pierādītiem atzīto noziedzīgo nodarījumu aprakstā (turpmāk – apsūdzībā) apsūdzētajam /pers. F/ norādīts sekojošais:

1) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 320.panta pirmo daļu (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā): „no /pers. B/ kā starpnieka saņēma kukuļa 30 latu apmērā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

2) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 321.panta otro daļu: „no Paziņas saņēma maksāto kukuli 30 latu apmērā vai tā daļu, pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izbeigts daļā, bet otru pusi atstāja sev" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

3) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 322.panta otro daļu: „daļu no saņemtā kukuļa nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izbeigts", „no Paziņas saņēma kukuļa devēja maksāto kukuli 30 Ls apmērā vai tā daļu un pusi no saņemtās naudas nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izbeigts" (noziedzīgie nodarījumi ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ un ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/).

Savukārt apsūdzētajam /pers. B/ apsūdzībā norādīts sekojošais:

1) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 320.panta pirmo daļu (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā): „no /pers. H/ vai cita starpnieka saņēma kukuli 20 latu apmērā vai tās daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Lexus IS 200* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

2) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 321.panta otro daļu: „no starpnieka saņēma kukuli 35 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā vai tā daļu izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, bet otru pusi atstāja sev"; „no starpnieka saņēma kukuļa devēja doto kukuli 20 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, bet otru pusi atstāja sev", „no starpnieka saņēma kukuļa devēja doto kukuli 30 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva /pers. F/, bet otru pusi atstāja sev" (noziedzīgi nodarījumi ar automašīnu *Mersedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

3) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 322.panta otro daļu: „no starpnieka saņēma kukuļa devēja doto kukuli 35 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā"; „no starpnieka saņēma kukuli 20 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess

izdalīts atsevišķā lietvedībā"; „no starpnieka saņēma kukuli 30 latu apmērā vai tā daļu, kura pusi nodeva /pers. F/" (noziedzīgi nodarījumi ar automašīnu *Mersedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/).

Apsūdzētajam /pers. D/ apsūdzībā norādīts sekojošais:

1) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 320.panta pirmo daļu (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā): „saņēma kukuļa 20 latu apmērā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā", „pieņēma izmeklēšanā nenoskaidrotu kukuli, tas ir, vai nu pudeli degvīna „*Absolut*" 7 latu vērtībā vai tās ekvivalenta naudas izteiksmē daļu", „saņēma kukuli 30 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā " (noziedzīgi nodarījumi ar automašīnu *BMW 320* ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, automašīnu Mazda Xedos 6 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Volkswagen Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

2) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 321.panta otro daļu un Krimināllikuma 322.panta otro daļu: „no Paziņas kā starpnieka saņēma kukuli 30 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva personai, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, bet otru pusi atstāja sev" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *BMW 520* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

Apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. D/, apsūdzībā par noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 320.panta trešo daļu (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) norādīts sekojošais:

1) /pers. D/ „saņēma kukuļa devēja doto kukuli 25 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva /pers. B/" (noziedzīgais nodarījums ar automašīnu *Toyota Hiace* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

2) /pers. D/ „saņēma kukuļa devēja doto kukuli 20 latu apmērā vai tā daļu izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva /pers. B/" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu Ford Mondeo ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

3) /pers. D/ „saņēma kukuļa daļu izmeklēšanā nenoskaidrotā apmērā, kura pusi nodeva /pers. B/" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *VW Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/).

Apsūdzētajam /pers. H/ apsūdzībā norādīts sekojošais:

1) Noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 321.panta pirmo daļu: /pers. H/ „saņēma kukuli 70 latu apmērā, kura daļu nodeva inspektoram, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, bet atlikušo daļu piesavinājās" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi 6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

2) noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 322.panta pirmo daļu: „/pers. H/ saņēma kukuli 70 latu apmērā, kura daļu nodeva inspektoram, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā" (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi A 6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/; noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/).

No lietā esošajiem procesuālajiem dokumentiem redzams, ka apsūdzība ar šādiem kukuļa formulējumiem cēlis un tiesas sēdē uzturējis prokurors.

Apelācijas instances tiesa jautājumā par kukuli kā noziedzīga nodarījuma priekšmetu ir izteikusi šādu atzinumu: „Fakts, ka noziedzīgo nodarījumu aprakstā nav norādīts konkrēts kukuļa apmērs, neietekmē noziedzīgo nodarījumu faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju. Turklāt noziedzīgo nodarījumu faktiskie apstākļi var tikt norādīti tik tālu, cik tālu tie noskaidroti".

Augstākā tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesa, izdarot atzinumu, nav norādījusi likumu, pēc kura tā vadās, kas ir Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas pārkāpums. Turklāt saskatāms arī Kriminālprocesa likuma 15., 19.panta pārkāpums, proti, tiesību uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā un nevainīguma prezumpcijas pārkāpums. Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas, 15., 19.panta pārkāpumu Augstākā tiesa atzīst par Kriminālprocesa likuma 575.panta trešajā daļā paredzēto pārkāpumu, kas ir pamats apelācijas instances tiesas lēmuma atcelšanai norādītajās apsūdzībās.

Vienlaicīgi atceļams tiesas nolēmums arī daļā par galīgā soda noteikšanu apsūdzētajiem /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/, /pers. H/, jo tie ir savstarpēji saistīti jautājumi.

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa lēmumu, kas pieņemts Kriminālprocesa likuma 473.panta sestās daļas kārtībā par apzināti nepatiesām liecībām, procesā iesaistītās personas nav apstrīdējušas.

Augstākā tiesa nerekomendē apsūdzībā ietvert frāzi – persona, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā –, jo tā ietver ziņas par konkrētas personas identifikāciju un var izraisīt jautājumu par šīs personas nevainīguma prezumpciju. Tās vietā varētu lietot apzīmējumu – cita persona.

[10] Augstākā tiesa atzīst, ka pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmums atstājams negrozīts, jo apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumus vai Kriminālprocesa likuma pārkāpumus, kas būtu par pamatu tiesas nolēmuma atcelšanai vai grozīšanai.

[11] Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka apsūdzībā norāda, katra konkrētā noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju. Savukārt Kriminālprocesa likuma 527.panta pirmā daļa noteic, ka notiesājoša sprieduma aprakstošajā daļā sniedz pierādītā noziedzīga nodarījuma aprakstu un juridisko kvalifikāciju, minot tā izdarīšanas laiku, vietu, izdarīšanas veidu, apsūdzētā vainas formu, motīvus un šā nodarījuma sekas.

Noziedzīga nodarījuma laiks, vieta, izdarīšanas veids attiecas uz noziedzīga nodarījuma sastāva objektīvo pusi.

„ Noziedzīgs nodarījums ir cilvēka konkrētas uzvedības akts, kas notiek konkrētā vietā un noteiktā laikā, izpaužas noteiktā veidā, apstākļos un situācijā, kā arī izmantojot konkrētus priekšmetus un līdzekļus noziedzīgā mērķa sasniegšanai. Taču ne visiem šādiem apstākļiem ir krimināltiesiska nozīme un ne visi tie ietekmē noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju. Juridiska nozīme šiem apstākļiem ir tādos gadījumos, kad tie kā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses pazīmes ir ietverti Krimināllikuma sevišķās daļas panta dispozīcijā" (*Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 71.-72.lpp.*). Juridiskajā literatūrā noziedzīga nodarījuma sastāva objektīvās puses pazīmes tiek iedalītas obligātajās un fakultatīvajās pazīmēs. „Šāda fakultatīvās pazīmes, kuras noteiktos gadījumos kļūst obligātas, var būt noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laiks, vieta, veids, apstākļi, rīki, līdzekļi, priekšmeti, cietušais" (*Strada-Rozenberga K. Pierādīšanas teorija Kriminālprocesā. Vispārīgā daļa. Rīga: SIA „Biznesa augstskola Turība", 2002, 78.lpp.*).

Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikam, vietai var būt juridiska nozīme arī atsevišķu kriminālprocesuālo jautājumu (piemēram, alibi, teritoriālā piekritība) un krimināltiesisko jautājumu (piemēram, Krimināllikuma spēks laikā, kriminālatbildības noilgums). Taču šādi argumenti kasācijas sūdzībās nav norādīti. Tāpēc kasācijas sūdzībās ietvertie motīvi par apsūdzību trūkumiem, nenorādot laiku, vietu un nekonkretizētus apstākļus, ir nepamatoti un nepārkāpj apsūdzēto tiesības uz aizstāvību un taisnīgu tiesu.

[12] Kriminālprocesa likuma 476.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa apsūdzētā vai cietušā interesēs kriminālprocesu, kurā apsūdzētas vairākas personas vai viena persona par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, var sadalīt ja sadalīšana nekaitē kriminālprocesa mērķa sasniegšanai.

No lietā esošajiem procesuālajiem dokumentiem redzams, ka lietas /pers. G/, /pers. BA/, /pers. BB/, /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/, /pers. H/ apsūdzībā iztiesāšanā prokurors pieteica lūgumu par kriminālprocesa sadalīšanu norādot, ka, „sekojot kriminālprocesa pamatprincipiem, konkrētā kriminālprocesa sadalīšana ir veicama apsūdzēto interesēs, it sevišķi to apsūdzēto interesēs, kuri savu vainu izvirzītajā apsūdzībā ir atzinuši pilnībā un piekrituši pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, jo tikai šādā veidā tiesības un kriminālprocesa krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un tiesības kriminālprocesa pabeigšanai saprātīgos termiņos bez neattaisnotas novilcināšanas tiktu nodrošinātas visiem apsūdzētajiem". No tiesas sēdes protokola redzams, ka apsūdzētie /pers. G/, /pers. BA/, /pers. BB/ un viņu aizstāvji atbalstīja prokurora lūgumu, bet apsūdzētie /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/, /pers. H/ un viņu aizstāvji iebilda pret prokurora lūgumu un izteica šādus argumentus:

- kriminālprocesa sadalīšana un spriedums izdalītajā kriminālprocesā aizskar tiesības uz taisnīgu tiesu;
- sadalot kriminālprocesu tiek ņemtas vērā to apsūdzēto tiesības, kas atzina savu vainu, bet ierobežotas tiesības tiem apsūdzētajiem, kas neatzīst savu vainu;
- kriminālprocesa sadalīšana aizskar nevainīguma prezumpciju;
- pie šādas apsūdzības konstrukcijas, kad kukuļa apmērs nav noskaidrots, nevar neveikt pierādījumu pārbaudi un sadalīt kriminālprocesu.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 21.maija lēmumu sadalīts kriminālprocess un atsevišķā lietvedībā izdalīts kriminālprocess /pers. G/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 320.panta trešās daļas, 321.panta otrās daļas, 322.panta otrās daļas, /pers. BA/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 320.panta trešās daļas, 321.panta otrās daļas, 322.panta otrās daļas, /pers. BB/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 320.panta otrās daļas.

Kā pamatu kriminālprocesa sadalīšanai tiesa norādījusi Kriminālprocesa likuma 476.pantu, norādot šādus motīvus:

- tiesa piekrita prokurora lūgumā norādītajiem argumentiem par sadalīšanas principu ņemot apsūdzēto attieksmi pret izvirzīto apsūdzību;
- papildus tiesa norādīja, ka lietas apjoms un procesā iesaistīto personu skaits rada pamatotas bažas par varbūtību, ka lietas izskatīšana var būtiski ieilgt, kas negatīvi ietekmētu efektīvu Kriminālprocesa likuma mērķa sasniegšanu saprātīgā termiņā, un radītu atsevišķiem apsūdzētajiem neattaisnotus papildus izdevumus, kas saistīti ar algota darba kavējumiem, procesuālajiem, ceļa un citiem ar krimināllietas iztiesāšanu saistītiem izdevumiem.

Lēmumā nav sniegtas atbildes uz apsūdzēto un viņu aizstāvju iebildumiem pret kriminālprocesa sadalīšanu. Kriminālprocesa likuma 476.panta otrā daļa noteic, ka lēmums par kriminālprocesa sadalīšanu nav pārsūdzams.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 11.novembra spriedumu /pers. BB/, /pers. BA/, /pers. G/ atzīti par vainīgiem un sodīti viņiem celtajās apsūdzībās. Krimināllieta iztiesāta vienošanās procesā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 125.panta pirmās daļas 2.punktam bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādītiem uzskatāmi apstākļi, ja vien kriminālprocesa gaitā netiek pierādīts pretējais, ar spēkā stājušos tiesas spriedumu citā kriminālprocesā konstatēti fakti.

Augstākā tiesa atzīmē, ka likumā ir ietverta būtiska atruna – ja vien kriminālprocesa gaitā netiek pierādīts pretējais – par fakta legālo prezumpciju.

Profesore K. Strada-Rozenberga ir norādījusi: „Tas, ka attiecībā uz šiem faktiem likumā tiek norādīts attiecīgais izņēmums, nenozīmē, ka tie vispār nekad nevar tikt atspēkoti. Šāda likuma nostāja nozīmē tikai to, ka tie ir pieņemti par patiesiem, ja vien procesa noteiktā kārtībā netiek pierādīts pretējais" (*Strada-Rozenberga K. Pierādīšanas teorija Kriminālprocesā. Vispārīgā daļa. Rīga: SIA „Biznesa augstskola Turība", 2002, 94.lpp.*).

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments 2006.gada 16.februāra lēmumā lietā Nr.SKK-01-0095/06 (01810001403) ir norādījis ka fakta legālā prezumpcija nav absolūta, un tās apšaubīšanas kritēriji ir saprātīgu šaubu radīšana par Kriminālprocesa likuma 125.pantā minētajiem apstākļiem, ievērojot samērīgumu fakta legālās prezumpcijas apjomā un saglabājot efektīvas aizstāvības tiesības un nevainīguma prezumpciju.

Apelācijas instances tiesa lēmumā ir norādījusi, ka pirmās instances tiesa pamatoti atsaukusies uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 11.novembra spriedumā, ar kuru notiesāti /pers. G/, /pers. BA/ un /pers. BB/, konstatētajiem faktiem, jo minētajā spriedumā konstatētie fakti ir attiecināmi uz /pers. F/, /pers. B/ un /pers. D/ inkriminētajām darbībām izskatāmajā lietā.

Kasācijas instances tiesa neapšauba šo apelācijas instances tiesas atzinumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz lēmuma daļu, kas tiek atstāts negrozīts.

Turklāt Augstākā tiesa norāda, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 662.panta pirmajai daļai, 663.panta pirmajai, otrajai daļai spēkā stājušos tiesas nolēmumu, ja tas nav skatīts kasācijas kārtībā, var izskatīt no jauna pēc advokāta pieteikuma notiesātās personas uzdevumā, ģenerālprokurora vai Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurora protesta, ja Kriminālprocesa likuma 574. vai 575.pantā minētie pārkāpumi noveduši pie notiesātās personas stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanas.

[13] Krimināllikuma 324.pantā paredzēti gadījumi, kad personu var atbrīvot no kriminālatbildības par kukuļdošanu, starpniecību kukuļošanā un kukuļošanas atbalstīšanu. Tostarp personu, kura devusi kukuli, var atbrīvot no kriminālatbildības, ja persona pēc kukuļa došanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīga nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

Likumā ietvertie jēdzieni – labprātīgi paziņo, aktīvi veicina – ir vērtējami jēdzieni. To vērtēšanu veic procesa virzītājs, kas izlemj jautājumu par personas atbrīvošanu no kriminālatbildības, konkrētajā lietā – izmeklētāji. Tiesas kompetencē ietilpst ziņu, ko sniegušas šīs personas un kas nostiprinātas procesuālos dokumentos, izvērtēšana, proti, pierādījumu attiecināmības, pieļaujamības un ticamības izvērtēšana.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi personu, pret kurām kriminālprocess izbeigts un tās atbrīvotas no kriminālatbildības, kā liecinieku liecību pieļaujamību, attiecināmību, ticamību, tostarp apstākļus, kā šīs personas paziņojušas par notikušo, un atzinusi šos pierādījumus par pieļaujamiem, attiecināmiem un ticamiem. Kasācijas instances tiesai nav tiesiska pamata apšaubīt apelācijas instances tiesas atzinumu.

Apelācijas instances tiesas nolēmumā nav atrodama aizstāvja D. Zacmaņa kasācijas sūdzībā citētā tiesas norāde par „pieķeršanu pie rokas", apsūdzēto nespēju ticami izskaidrot savu rīcību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo daļu kasācijas sūdzību iesniedz par apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu. Tāpēc nav pamatots minētais kasācijas sūdzības arguments, kas saistīt ar Kriminālprocesa likuma 126.panta otrās daļas, 19.panta otrās daļas, 20.panta pirmās daļas pārkāpumu.

[14] Kasācijas instances tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums daļā, kurā tas paliek negrozīts, tas ir, par /pers. F/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 320.panta pirmajā daļā (2002.panta 25.aprīļa likuma redakcijā), ar automašīnu *Ford Transit* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, par noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas, ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, par noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas, ar automašīnu *Audi 80* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/; par /pers. B/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā), ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Audi 100 Avant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, par /pers. H/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par

noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 322.panta pirmās daļas, ar automašīnu *Lexus* IS 200 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Volvo 850* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Opel Vectra* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Ford Mondeo* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ar automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, apelācijas instances tiesas lēmums atbilst Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas prasībām, tāpēc nav tiesiska pamata pēc kasācijas sūdzībās norādītajiem motīviem lēmuma grozīšanai vai atcelšanai.

[15] Apsūdzētajiem /pers. F/, /pers. B/, /pers. D/ un /pers. H/ drošības līdzekļi nav piemēroti. Augstākā tiesa nesaskata Kriminālprocesa likuma 241.panta otrajā daļā noteikto pamatu drošības līdzekļa piemērošanai apsūdzētajiem, jo viņi ir pildījuši procesuālos pienākumus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

nolēma:

atcelt Rīgas apgabaltiesas 2017.gada 8.maija lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedums daļā par

/pers. F/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) par noziedzīgu nodarījumu ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

/pers. F/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

/pers. F/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mazda 626* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. F/ noteikto galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības;

/pers. B/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas (2005.gada 25.aprīļa likuma redakcijā) par noziedzīgu nodarījumu ar automašīnu *Lexus IS 200* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

/pers. B/ un /pers. D/ katra atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par trīs noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 320.panta trešās daļas (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā), (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Toyota Hiace* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Ford Mondeo* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *VW Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. B/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par četriem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mersedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. B/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc četriem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mersedes Benz 190* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi A3* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mazda MPV* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo 740* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. B/ noteikto galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījuma kopības;

/pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par piecu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 320.panta pirmās daļas (2002.gada 25.aprīļa likuma redakcijā), (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *BMW 320* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Mazda Xedos* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *BMW 525* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volkswagen Passat Variant* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi 100* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 321.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu ar automašīnu *BMW 520* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

/pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu ar automašīnu *BMW 520* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

/pers. D/ noteikto galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības;

/pers. H/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 321.panta pirmās daļas (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi A6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. H/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, kas katrs kvalificēts pēc Krimināllikuma 322.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Audi A6* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, noziedzīgs nodarījums ar automašīnu *Volvo V40* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/);

/pers. H/ noteikto galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības.

Atceltajā daļā lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmumu atstāt negrozītu, bet apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāvja D. Lūša, apsūdzētā /pers. F/ aizstāvja H. Narbuta, apsūdzētā /pers. H/ aizstāvja D. Zacmaņa kasācijas sūdzības noraidīt.

Apsūdzētajiem/pers. F/, /pers. B/, /pers. D/, /pers. H/ drošības līdzekli nepiemērot.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis P. Dzalbe

Tiesnese A. Branta

Tiesnese I. Radzeviča